הלכה · משנה תורה · מפרשים · חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך · ספר שופטים

חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך על משנה תורה, הלכות מלכים ומלחמות

רבי יוסף באב"ד

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך על משנה תורה, הלכות מלכים ומלחמות

רבי יוסף באב"ד

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושים-ומקורים-מבעל-מנחת-חינוך-על-משנה-תורה-הלכות-מלכים-ומלחמות/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ג 4
הלכה י 4
פרק ה 4
הלכה ד 4
פרק ו 4
הלכה ד 4
הלכה יג 5
פרק ז 5
הלכה ד 5
פרק ח 5
הלכה ו 5
הלכה יא 5
פרק ט 5
הלכה ד 5
הלכה יד 5
פרק י 5
הלכה ב 5

פרק א

הלכה ג

כיהושע שמינהו משה רבינו וב"ד. נ"ב מדברי רבינו נראה שיהושע היה מלך ובמקרא לא נמצא גם לא מצינו שנמשח ורבינו הביא לקמן שמושחין אותו וכתוב באגדה ושאול וכו' שהיה המלכות שאולה בידו:

הלכה י

בכ"מ אך קשה לי. נ"ב ע"ש בתוס' דקודם דהע"ה היו מושחין אף מלכי ישראל ע"כ נמשח שאול בשמן המשחה ע"ש:

פרק ה

הלכה ד

שבעה עממין. נ"ב עיין פ"ו על הגליון:

פרק ו

הלכה ד

לא תחיה כל נשמה. נ"ב מבואר בסנהדרין (דף ס"ז) וכן בספרי דהריגת ז' אומות רק בסייף ורבינו ז"ל השמיטו:

בא"ד וכן הוא אומר תמחה את זכר עמלק. נ"ב רש"י פ' תצא מביא דבעמלק מחוייבים למחות אף בהמות ובודאי מצא באיזה מקום ורבינו לא הביא זה. וכעת לא ידעתי מוצא דין זה. [**עיין מזרחי שם דהוכיח דברי רש"י ז"ל ממלת זכר מורה שלא השאיר אחריו דבר שיהיה זכרו עליו. ועיין בספר גור אריה עה"ת דהוכיח ג"כ דהול"ל תהרוג את עמלק מאי תמחה את זכר עמלק שלא יהיה שם עמלק נזכר ע"כ. ורצונם לומר שלא תשאיר אחריו זכר שום דבר לומר זה של עמלק היתה. והנך רואה שגם לשאול המלך שהיה הצווי בפירוש להחרים גם משור ועד חמור וכו' מפורש שם טעם העונש הזה ממה שעשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים. ע"כ בא רש"י ז"ל ולומד סתום מן המפורש כדי שלא יהיה סופו חמור מתחילתו. כיון דשם עונש חד הוא. אשר קרך בדרך וכו'. ובודאי הזכירה מ"ש בתורה ג"כ הנהו הוא כמו שנאמר בנביאים, בשם מו"ח הגאון שליט"א הנ"ל**]:

הלכה יג

בכ"מ אפשר שלמדו. נ"ב זה מבואר בהדיא בירושלמי בעירובין (דף ה') וע"ש בק"ע שהרגיש בזה ותמה על הכ"מ ועל הלח"מ שנעלם מהם דברי הירושלמי הנ"ל:

פרק ז

הלכה ד

במלחמת הרשות. נ"ב בספרי מבואר ורש"י ז"ל הביאו בפירוש התורה שאין מחוסר אבר יוצא למלחמה ורבינו ז"ל השמיטו:

פרק ח

הלכה ו

וצריכה להמתין שלשה חדשים. נ"ב עיין בר"מ בפי"א מה"ג הכ"א מביא שם ג"כ דין זה ועיין בהה"מ שם שכתב דדוקא כשהיתה נשואה בגיותה אבל אם לא היתה נשואה א"צ להמתין. גם נ"ל פשוט לפמ"ש הר"מ דלא ילחצנה במלחמה זה ודאי דהגי' חדשים מונין משעה ששבה אותה אף קודם ביאה ראשונה ע"ש ותבין:

הלכה יא

ולא מחכמיהם. נ"ב עיין תוס' יו"ט:

פרק ט

הלכה ד

במל"מ שכתב רבינו בפ"א מהל' רוצח. נ"ב ט"ס וצ"ל פ"ו ה"ה:

הלכה יד

ובן נח נהרג בע"א. נ"ב אני מסתפק אם בב"נ נאמן ע"א להקל כגון ב"נ שיעיד שמת בעלה ומותרת לינשא או אמרינן רק לחומרא אבל לא לקולא וצ"ע. ואין הגליון מספיק:

פרק י

הלכה ב

לא קטן. נ"ב כבר עוררתי בעזה"י שרבינו לא ביאר לנו עד היכן מיקרי ב"נ קטן או קטנה שמתשובת הרא"ש הובא בתוס' חדשים במס' אבות פ"ה שדברים אלו בכלל שיעורים שנאמרו למשה מסיני י"ג שנים ושלש שנים והבאת שערות ורבינו ז"ל כתב לקמן

דשיעורין לא נאמרו לב"נ לא ידעתי עד כמה אצל ב"נ קטן וקטנה וצ"ע. ויש להאריך בזה ואין הגליון מספיק. ועיין בנזיר לענין מופלא הסמוך לאיש ועיין בתוס' ובמל"מ לקמן: